

Planlägningsbeskrivning – 2021-11-25

Norrbotniabanan delen Skellefteå C – Degerbyn

Med hjälp av denna planlägningsbeskrivning får du information om hur projektet kommer att planläggas, när du kan påverka samt vilka beslut som kommer att fattas.

Bakgrund, ändamål och syfte med projektet

Stambanan genom övre Norrland utgör en viktig länk för att tillgodose landets behov av järnvägstransporter genom Norrland. Banan är enkelspårig, har tvära kurvor, branta lutningar och klarar inte tunga vikter eller höga hastigheter. Detta begränsar banans kapacitet och gör den sårbar för störningar, som i olyckliga fall kan förorsaka industrin driftstopp med stora förluster som följd. Den kan därför inte nyttjas tillfredsställande för landets viktiga godstransporter.

Placeringen av Stambanan genom Norrlands inland är varken strategisk för industrins transporter eller för persontrafik. De flesta städerna är belägna längs kusten vilket innebär att resenärerna får åka en stor omväg genom inlandet om de ska åka tåg. Restiderna är således långa och turerna få.

Norrbotniabanan, en ny kustnära järnväg mellan Umeå och Luleå bedöms skapa förutsättningar för en hållbar samhällsutveckling, ökad konkurrenskraft för näringslivet och en positiv regional utveckling som gagnar hela landet. Den nya järnvägen ska förstärka godstrafiken och möjliggöra persontrafik längs Norrlandskusten.

Norrbotniabanans övergripande ändamål är att, i enlighet med de av riksdagen beslutade transportpolitiska målen, bidra till en långsiktig hållbar utveckling vilket har ekonomiska, sociala och ekologiska dimensioner. En hållbar utveckling förutsätter att dessa dimensioner samspelar och därför ska Norrbotniabanan tillgodose:

- Framtidsinriktad och hållbar näringslivsutveckling.
- Samspelande arbets- utbildnings-, och bostadsmarknader genom regionförstoring.
- Samverkande bebyggelse och transportsystem.
- God miljö och långsiktig hållbarhet.

Järnvägsplanen för Norrbotniabanan delen Skellefteå C-Degerbyn sträcker sig från Skellefteå C och följer befintlig järnväg västerut mot Degerbyn. Syftet med järnvägsplanen är att bygga dubbelspår på befintlig bana. Dubbelspåret ökar kapaciteten och är en förutsättning för trafikstarten av Norrbotniabanan mellan Umeå och Skellefteå, eftersom Skelleftebanan kommer att användas för att koppla Norrbotniabanan till stambanan.

Vad har hänt?

Norrbotniabanan har utretts under en längre tid. Planeringen av Norrbotniabanan påbörjades enligt en gammal process med förstudie, utredning och plan men följer nu den nya planläggningsprocessen. Nedan följer en kort sammanställning av de utredningar och samråd som genomförts:

Idéstudier

I mars 2003 påbörjade Trafikverket idéstudier för ny järnväg på sträckan Umeå-Luleå-Haparanda. Trafikverket rekommenderade år 2004 sträckan Skellefteå-Piteå som en lämplig första etapp, men framhöll att förstudier bör upprättas för hela sträckan för att klargöra om utbyggnad av hela sträckan Umeå - Luleå skulle bli aktuell.

Förstudier

2004-2006 genomförde Trafikverket tre förstudier på sträckan Umeå-Luleå. I förstudierna studerades flera tänkbara korridorer mellan Umeå och Luleå på en översiktlig nivå.

Järnvägsutredningar

Trafikverket genomförde 2006-2011 sex järnvägsutredningar. I järnvägsutredningarna beslutades en utredningskorridor för lokalisering längs hela sträckan Umeå-Luleå. Korridoren ligger till grund för den fortsatta planeringsprocessen för delen Skellefteå C-Degerbyn.

Betydande miljöpåverkan

Länsstyrelsen i Västerbottens län har den 4 maj 2017 beslutat att projektet medför betydande miljöpåverkan.

Järnvägsplaner och nuläge

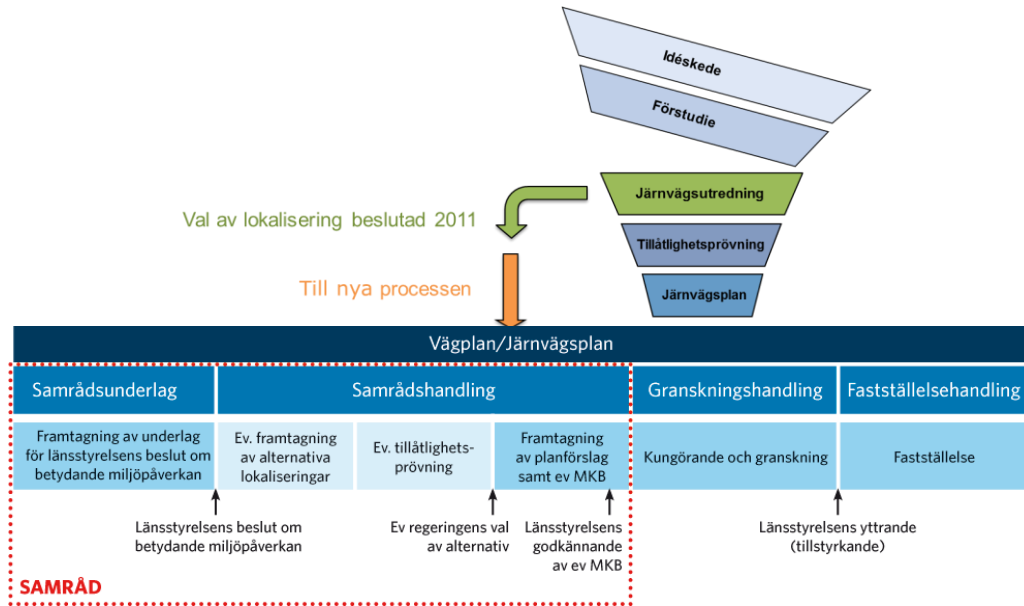
2015 påbörjade Trafikverket planläggningen av Norrbotniabanan inom den beslutade utredningskorridoren. Först togs en järnvägsplan fram för delen Umeå-Dåva. Den planen har vunnit laga kraft och sträckan byggs nu. Ytterligare sex järnvägsplaner har tagits fram för delen Dåva-Skellefteå C. De järnvägsplanerna förbereds i dagsläget för att lämnas in till fastställelseprövning, vilket är sista steget före fastställelse och laga kraft. Arbetet med järnvägsplanen Skellefteå C-Degerbyn påbörjades 2021, i syfte att förbättra järnvägssystemets kapacitet inför byggandet av Norrbotniabanan. Trafikverket fick även 2021 i uppdrag av regeringen att påbörja planeringen av Norrbotniabanan delen Skellefteå-Luleå. Förberedelser pågår nu för att under kommande år ta fram järnvägsplaner för denna del.

Samråd

I samband med idéstudier, förstudier, järnvägsutredningar och järnvägsplaner har samråd skett med representanter från berörda kommuner, Länsstyrelserna i Västerbottens och Norrbottens län samt andra berörda myndigheter, samebyar, organisationer, näringsliv samt med allmänheten. Synpunkter som framkommit genom samtal och möten har dokumenterats och beaktats i utredningarna liksom de skriftliga yttranden som inkommit till Trafikverket.

Så här planerar vi arbetet

Planeringen av Norrbotniabanan påbörjades enligt en gammal process med förstudie, utredning och plan men följer nu den nya planläggningsprocessen (se figur 1).

Figur 1: Gamla och nuvarande planläggningsprocessen relaterad till Norrbotniabanan

Samråd är en stor och viktig del av planläggningen. Samråd innebär att Trafikverket tar kontakt och för dialoger med andra myndigheter, organisationer, allmänheten och berörda fastighetsägare för att Trafikverket ska få in deras synpunkter och kunskap. De synpunkter som kommer in sammanställs i en samrådsredogörelse.

Vad händer framöver?

Efter det inledande samrådet i december 2021 kommer Trafikverket att ta ställning och förorda ett linjeval, vilket sammanställs i den kommande handlingen PM Linjestudie. Denna kommer att visas upp vid ett samrådstillfälle under våren 2022. Utifrån det förordade linjealternativet arbetar Trafikverket sedan vidare med att utforma ett planförslag. Parallellt med planförslaget tas också en miljökonsekvensbeskrivning fram. Trafikverket kommer i samband med detta ge berörda och allmänhet möjlighet att inkomma med synpunkter. Samråd för detta planeras till hösten 2022.

När utformningen av planförslaget är färdigt och miljökonsekvensbeskrivningen godkänts av länsstyrelsen kungörs planförslaget och hålls tillgängligt för granskning. Underrättelse om granskning skickas ut till berörda fastighetsägare, kommunen, och andra berörda myndigheter. Under granskningstiden ges möjlighet att yttra sig över planen. Kungörelse och granskning planeras för att äga rum i början av 2023.

Efter granskningen sammanställs de synpunkter som kommit in. Eventuella ändringar görs i planen. Därefter begärs länsstyrelsens tillstyrkan över planen innan den skickas till Trafikverket i Borlänge för fastställelseprövning. Planen planeras vara färdig för att lämnas in till fastställelseprövning under 2023.

Norrbotniabanan delen Dåva-Skellefteå C planeras för byggstart 2024. Målet är att även delen Skellefteå C-Degerbyn ska kunna börja byggas då.

När kan du påverka

Du kan vara med och påverka planprocessen genom att delta vid samrådstillfällena och genom att inkomma med dina synpunkter under tiden samrådet pågår och när den färdiga järnvägsplanen finns tillgänglig för granskning. Nedan följer en tidplan med troliga tidpunkter för kommande aktiviteter:

Vill du veta mer?

Denna planlägningsbeskrivning kommer att uppdateras löpande under projektet. Hör gärna av dig till oss om du har frågor! Mer information om projektet hittar du på vår hemsida trafikverket.se/norrbotniabanan

Adress:

971 25 Luleå
Telefon: 0771-921 921
www.trafikverket.se

Projektledare:

Marie Eriksson
Telefon: 010-123 74 56
marie.eriksson@trafikverket.se